

MOBILITATEA ÎNALT CALIFICATĂ ȘI DEZVOLTAREA SECTORULUI DE CERCETARE ȘI INOVARE

La 12 octombrie 2012, Academia de Științe a Moldovei a fost gazda unui eveniment extrem de important pentru sistemul de cercetare-inovare, dar și pentru țara noastră în ansamblu: Workshop-ul regional în domeniul migrației înalt calificate și dezvoltării cu genericul: „Mobilitatea înalt calificată și dezvoltarea sectorului de cercetare și inovare din Republica Moldova: necesitatea unei viziuni strategice”. Reuniunea a fost organizată în cooperare cu Institutul Federal de Tehnologii din Lausanne, Elveția și Organizația Internațională pentru Migrație, Oficiul din Moldova. Academicianul Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe a Moldovei a salutat participanții evenimentului, menționând că acesta vine să confirme, încă o dată în plus, importanța relațiilor de colaborare cu cercetătorii moldoveni care activează în străinătate.

La începutul anilor 90, personalul încadrat în activitățile de cercetare-dezvoltare din țara noastră însuma în jur de 30 mii de cercetători. În anii care au urmat, din cauza optimizării sistemului de cercetare, dar și finanțării insuficiente alocate științei, numărul cercetătorilor s-a redus considerabil. Mulți dintre colegii noștri au dat curs oportunităților din străinătate, cunoștințele și abilitățile lor profesionale fiind înalt apreciate de echipele de cercetare în care s-au încadrat. Geografia țărilor gazdă pentru conaționali noștri este foarte vastă, cuprinzând statele est și vest europene, SUA și Canada, dar și destinații precum Australia sau Japonia. În toți acești ani, cooperarea cu grupurile de cercetare de acasă și-a urmat cursul firesc, drept mijloace servind participările la conferințele organizate în Republica Moldova, publicații comune, participarea în proiecte internaționale și contribuții la procesul de pregătire a cadrelor.

Anume conștientizarea potențialului pe care-l incumbă cooperarea cu cercetătorii originari din Republica Moldova care activează în străinătate, ne-a făcut să lansăm în 2008 o inițiativă menită să consolideze relația comunității științifice din țară cu cercetătorii noștri aflați în străinătate, promovând la nivel național termenul de diasporă științifică sau înalt calificată.

Astfel, a fost lansată inițiativa „Dezvoltarea cooperării în cadrul diasporei științifice a Republicii Moldova”, care are drept scop primordial crearea unei platforme de interacțiune între diaspora științifică a Republicii Moldova și comunitatea științifică din Moldova prin cre-

area etapizată a Rețelei Diasporei Științifice a Republicii Moldova.

În prezent, eforturile AȘM sunt concentrate pe două dimensiuni principale:

1. Aspectul practic, vizează reîntoarcerea temporară a savanților originari din Republica Moldova prin intermediul vizitelor de lucru de scurtă durată în cadrul instituțiilor din sfera de cercetare și inovare din țara de origine, reîntoarcerea și reintegrarea cercetătorilor originari din Republica Moldova prin intermediul mecanismului **Burse de Integrare (CIG)**, parte componentă a Programului Marie Curie al PC7. Acest aspect s-a bucurat de un real succes în cadrul Programului pe care l-am desfășurat în comun cu Misiunea OIM din RM, finanțat de UE în cadrul Parteneriatului de Mobilitate RM-UE, program de care au beneficiat 31 cercetători din 14 state.

2. Latura științifico-metodologică, care se axează pe identificarea celor mai eficiente căi de cooptare a membrilor diasporei științifice la procesul de dezvoltare a Republicii Moldova. Aici beneficiem de asistența metodologică considerabilă din partea colegilor din cadrul Institutului Federal de Tehnologii din Lausanne.

Drept o inițiativă practică în acest sens este și „*Diaspora Network*” (Rețeaua Diasporală) - o platformă electronică destinată tuturor cercetătorilor și persoanelor înalt calificate originare din Republica Moldova care își desfășoară activitatea profesională în țară sau peste hotare și care doresc să creeze împreună un spațiu deschis al cunoașterii, comunicării și cooperării.

Scopul evenimentului a fost elaborarea unei

viziuni consolidate de cooperare în cadrul unei comunități științifice extinse, comunitate care include atât cercetătorii aflați în țară, cât și colegii noștri aflați în străinătate. Cooptarea cunoștințelor și expertizei diasporei înalt calificate este extrem de necesară pentru dezvoltarea Republicii Moldova și savanții au ca întotdeauna un cuvânt determinant în acest sens.

Pornind de la faptul că Republica Moldova deține calitatea de stat asociat la Programul Cadru 7 al UE, care oferă noi oportunități de participare, îndemn cercetătorii noștri din țară și din străinătate să utilizeze această platformă pentru dezvoltarea unor parteneriate durabile și reciproc avantajoase.

NOI ÎNCEPUTURI ȘI REALIZĂRI ALE DIASPOREI DIN PORTUGALIA ȘI ITALIA

La finele lunii octombrie 2012, în orașul Porto, Portugalia, a avut loc inaugurarea Centrului Cultural al Asociației Imigranților din Est „Kalina”, iar în capitala Italiei, Roma, s-a desfășurat evenimentul de încheiere a campaniei de informare „Nimeni nu e singur pe pământ”.

Din componența Asociației „Kalina”, condusă de Alina Dudco, fac parte moldoveni, ruși, ucraineni, reprezentanți ai altor etnii din spațiul ex-sovietic, stabiliți în Portugalia. Noul Centru cultural, care este amplasat într-un spațiu oferit de autoritățile locale ale orașului Porto, are o bibliotecă dedicată diasporei, săli de studii pentru activități cu tinerii, precum și spații pentru activități culturale.

În discursul său de salut, Alina Dudco a trecut în revistă activitățile Asociației, menționând în mod special orele de studiere a limbii portugheze de către migranți, clubul de dans, școala duminicală, serbarea zilelor naționale, și multe altele.

„Prin eforturile comune ale membrilor Asociației noastre și ale autorităților locale portugheze, reușim să ținem inimile și gândurile concetașenilor noștri mai aproape de casă,

iar acest fapt este cel mai important. Odată cu crearea noului Centru, dar și cu suportul Guvernelor Republicii Moldova și al Portugaliei, sîntem siguri ca putem realiza și mai multe”, a declarat Alina Dudco.

La eveniment a participat și Valeriu Turea, Ambasadorul Republicii Moldova în Portugalia.

Prezent la inaugurarea Centrului cultural din Porto, Victor Lutenco, consilierul Prim-ministrului Republicii Moldova, a menționat că acest gen de evenimente este în deplin consens cu politicile guvernamentale privind comunitățile de moldoveni de peste hotare și cu deciziile luate în cadrul Congresului al V-lea al diasporei, care a avut loc la Chișinău, în zilele de 11-12 octombrie curent.

În alocuțiunea rostită în cadrul festivității, oficialul a adus din partea Guvernului Republicii Moldova mulțumiri autorităților portugheze